

LBRIS

We know
books
MINISTERUL EDUCAȚIEI

Alexandra DRAGOMIRESCU
Mihaela CÎRSTEA
Ileana SANDA

Caietul elevului

Limba și literatura română

clasa a VII-a

7

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ

Testul 1

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos, pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Când pași pe puntea Penelopei, Anton Lupan se pomeni cu o umbră firavă în fața lui.

— Ce-i, Ismail?

Bucătarul lui kir¹ Iani adulmecă vântul rece care se pornea de la nord, amenințând să se întărească treptat până a doua zi, apoi oftă amărât:

— Asta vânt bun plecam Stambul²!...

— Așa-i, Ismail, altul mai bun nici că s-ar pomeni.

Turcul se scărpină în creștet oftă mai adânc.

— Măine, debarcam?

— Da, rămân aici.

— Luam Gherasim?

— Îl iau. Nu știam că ți-a spus.

După o tăcere lungă, bucătarul își făcu îndemn și, ridicând ochii spre Anton Lupan, zise rugător, cu glas prăpădit:

— Domnule, luam și Ismail!

În lumina felinarului atârnat de catarg avea ochii galbeni, triști ca ai câinilor fără stăpân, și chipul lui părea al unui copil părăsit de părinți; numai mustața zburlită și amenințătoare, ca țepii de arici, părea pusă pe hartă, într-o deplină nepotrivire cu celelalte de pe chip.

— Stam la cârmă, spălam puntea, cuseam pânze, munceam!... continuă turcul cu același glas obidit³.

Găteam musaca, bucătar bun... [...]

Anton Lupan îl cântări din ochi un timp. „Credincios și cinstit”, socoti după cele citite pe chipul lui. Altceva, până nu-l vedea la treabă, ce-ar fi putut ști? [...]

— Bine!... răspunse șovăind. Dar știi ce am de gând?

— Știm; am spus Gherasim.

— Bagă de seamă, plecăm la capătul pământului!

Bucătarul se însufleți:

— Plecam numaidecât!

— Atunci cere-ți debarcarea de la kir Iani și rămâi cu noi! hotărî Anton Lupan, după ce mai șovăi un timp.

Iar Ismail oftă ușurat, îl privi cu ochii calzi și zise gâtuit:

— Mulzumim!

(Radu Tudoran, „Toate pânzele sus!”)

¹kir – *domn, jupân*

²Stambul – *Istanbul*

³obidit – *amărât, mâhnit, necăjit, chinuit; zdrobit de durere*

„Istanbul” este povestea tulburătoare a transformării ultimei capitale a Imperiului Otoman într-un oraș melancolic, odată cu proclamarea Republicii Turce, și o pledoarie pentru păstrarea identității culturale și personale, deopotrivă.

Romanul lui Orhan Pamuk – unul dintre cei mai apreciați romancieri istanbulezi contemporani, a cărui copilărie și adolescență au fost marcate atât de cultura și „civilizația Bosforului”, cât și de saltul către occidentalizare, este ilustrat cu vechi fotografii alb-negru, realizate pe străzile orașului, în cartierele mărginașe, prin parcuri, pe țărmurile Bosforului, pe Podul Galata și în Piața Taksim, precum și cu fotografii din arhiva personală a autorului.

Orhan Pamuk se naște în Nișantași, un cartier al Istanbulului, la începutul anilor `50, și locuiește împreună cu familia (mama, tatăl, fratele, bunica dinspre tată, unchiul și mătușile) în „Blocul Pamuk” – o clădire cu 5 niveluri, ridicată de bunicul său, de profesie inginer constructor, în fosta grădină a conacului unui pașă.

Cartea descrie cu lux de amănunte viața de zi cu zi a mării familii Pamuk, la 2-3 decenii de la începutul perioadei Atatürk, mesele cu multă lume din casa-muzeu, plimbările duminicale cu barca pe Bosfor, disputele, certurile dintre părinți și rudele de sânge, falimentul, lupta pentru împărțirea averii, dorința de occidentalizare.

[...]

În contrast cu clădirile ridicate după anii `50, asemenea „Blocului Pamuk”, conacele din lemn înnegrite de frig și umezeală, ruinele din oraș, străzile, cartierele sărace poartă toate amprenta prăbușirii Imperiului Otoman.

Nostalgia față de trecut a romancierului, al cărui prenume amintește de cel de al doilea padișah otoman, se raportează la imaginea orașului, cultivată de mării scriitori istanbulezi melancolici ai secolului al XX-lea: Yahya Kemal, Reșat Ekrem Koçu, Hamdi Tanpınar și Şinasi Hisar, contemporani cu Pamuk în perioada copilăriei.

Splendoarea orașului de odinioară este consemnată și de scriitori francezi celebri, în trecere prin Istanbul, cu un secol în urmă (Flaubert, Nerval, Gautier, André Gide, Pierre Loti), ale căror impresii de călătorie îl fascinează pe Pamuk, transpunându-l într-o altă lume.

Odată cu debutul adolescenței, Orhan Pamuk începe să picteze, [...] întâlnește prima iubire, fuge de la școală și hoinărește pe străzi, ocazie cu care descoperă misteriosul și pitorescul Eyüp, situat la capătul Cornului de Aur, departe de centrul occidentalizat, se lansează în discuții interminabile cu părinții privind alegerea profesiei (arhitect sau pictor?) și visează cu ochii deschiși să realizeze într-o bună zi „ceva însemnat”.

Pentru *descrierea sufletului melancolic al orașului lui natal și a simbolurilor de contrast și sinteză culturală pe care acest oraș le înmănușează*, Orhan Pamuk a primit, în 2006, Premiul Nobel pentru literatură. Este primul scriitor de origine turcă și cetățenie turcă, distins cu acest premiu.

(Ioana Cristina Casapu, „Istanbul” de Orhan Pamuk, blog.carturesti.ro)

A.

1. Notează numele a două personaje, identificate în textul 1.

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Ismail este:

a) marinar;

c) căpitan;

b) bucătar;

d) muncitor.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Printre scriitorii renumiți din Istanbul se numără:

- a) Yahya Kemal; c) Orhan Pamuk;
b) Hamdi Tampinar; d) Reşat Ekrem Koçu.

Răspunsul corect:

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Romanul „Istanbul” conține relatarea unor evenimente din timpul:

- a) Imperiului Otoman; c) celui de-al doilea padişah otoman;
b) copilăriei și adolescenței autorului; d) în timpul primului an al perioadei Atatürk.

Răspunsul corect:

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Ismail vorbește corect limba română.		
Gherasim a refuzat să plece în călătorie cu Anton Lupan.		
Anton Lupan insistă ca Ismail să vină alături de el în călătorie.		
Romanul „Istanbul” conține fotografii color vechi.		
Orhan Pamuk discută cu părinții săi despre viitoarea sa carieră.		
Nerval este unul dintre scriitorii francezi care au descris Istanbulul.		

6. Precizează o trăsătură a tiparului narativ, ilustrând-o cu o secvență din textul 1.

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că este util pentru un adolescent să discute cu părinții despre viitoarea sa carieră? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din opera literară „Toate pânzele sus!” de Radu Tudoran cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Enunțul: „După o tăcere lungă, bucătarul își făcu îndemn și, ridicând ochii spre Anton Lupan, zise rugător, cu glas prăpădit:” conține:

a) o conjuncție coordonatoare copulativă;	c) o conjuncție coordonatoare disjunctivă;
b) o conjuncție coordonatoare adversativă;	d) o conjuncție coordonatoare concluzivă.

Răspunsul corect:

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Secvența: „Splendoarea orașului de odinioară este consemnată și de scriitori francezi celebri” conține:

a) un atribut;	c) trei atribute;
b) două atribute;	d) patru atribute.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvântul subliniat în enunțul: „Când pași pe puntea Penelopei, Anton Lupan se pomeni cu o umbră firavă în fața lui” are funcția sintactică de:

- a) atribut;
- b) complement direct;
- c) circumstanțial de loc;
- d) predicat verbal.

Răspunsul corect:

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

În secvența: „conacele din lemn înnegrite de frig și umezeală, ruinele din oraș, străzile, cartierele sărace poartă toate amprenta prăbușirii Imperiului Otoman.”, cuvintele subliniate au, pe rând, funcția sintactică de:

- a) atribut, circumstanțial de cauză, complement direct;
- b) atribut, complement prepozițional, subiect;
- c) complement direct, circumstanțial de cauză, subiect;
- d) complement direct, complement prepozițional, complement direct.

Răspunsul corect:

2 puncte

5. Selectează, din secvența următoare, trei atribute, exprimate prin diferite părți de vorbire, pe care le vei preciza:

„Pentru *descrierea sufletului melancolic al orașului lui natal și a simbolurilor de contrast și sinteză culturală* [...] Orhan Pamuk a primit, în 2006, Premiul Nobel pentru literatură.”

exemplu de atribut	parte de vorbire

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care substantivul de apropiere „victorie” să aibă funcția sintactică de circumstanțial de scop (1), și un enunț negativ, în care adjectivul „mândru” să aibă funcția de circumstanțial de cauză (2).

6 puncte

1)

2)

7. Construieste câte o frază în care propoziția „Cartea descrie cu lux de amănunte viața de zi cu zi a marii familii Pamuk” să se afle în raport de coordonare prin juxtapunere cu o altă propoziție (1) și în raport de coordonare prin jonctiune cu o altă propoziție (2). 6 puncte

1 _____

2 _____

8. Rescrie textul următor, corectând greșelile de orice natură. 6 puncte
Maria s-a pregătit pentru acest concurs, și a muncit mult dar totuși a avut mari emoții. Ea a scris textul prezentării despre Istanbul iar colega ei a făcut prezentarea. La pasajul despre literatura turcă, aceasta iar nu a inclus multe fotografii, deci vor obține fie premiul al doilea fie premiul al treilea.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să îl caracterizezi pe Ismail, personajul din textul lui Radu Tudoran.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Unitatea 1

Testul 1

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

A.

1. Câte 1 punct pentru notarea, din textul 1, a oricăror două nume ale personajelor (de exemplu: *Anton Lupan, Ismail etc.*) – 2 x 1 punct = 2 puncte
2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** – 2 puncte
3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** – 2 puncte
4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** – 2 puncte
5. Câte 1 punct pentru stabilirea corectitudinii/incorectitudinii fiecăruia dintre enunțurile date; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte; 6 x 1 punct = 6 puncte

Enunțul	Corect	Inc corect
Ismail vorbește corect limba română.		x
Gherasim a refuzat să plece în călătorie cu Anton Lupan.		x
Anton Lupan insistă ca Ismail să vină alături de el în călătorie.		x
Romanul „Istanbul” conține fotografii color vechi.		x
Orhan Pamuk discută cu părinții săi despre viitoarea sa carieră.	x	
Nerval este unul dintre scriitorii francezi care au descris Istanbulul.	x	

6. Precizarea unei trăsături a tiparului narativ (de exemplu: *prezentarea unor acțiuni în succesiune, principiul cauză-efect al acțiunii etc.*) – 6 puncte:
 - precizarea trăsăturii tiparului narativ – 2 puncte
 - ilustrarea cu o secvență din oricare dintre cele două texte – 2 puncte
 - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0-1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 2 puncte
7. Prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: *Istanbul, călătoria etc.*) – 6 puncte:
 - precizarea unui element de conținut comun – 2 puncte
 - câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun din fiecare text (prezentare adecvată prin valorificarea a câte unei secvențe din fiecare text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct
8. Motivarea răspunsului la întrebarea dată – 6 puncte:
 - menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
 - motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată – 1 punct; încercare de motivare – 0 puncte) – 1 punct
 - valorificarea textului indicat (valorificare adecvată și nuanțată – 2 puncte; citarea sau parafrizarea unei secvențe – 1 punct; lipsa valorificării – 0 puncte) – 2 puncte

– respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

– încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

9. Asocierea fragmentului din „Toate pânzele sus!” cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori comune (de exemplu: *dorința de a explora, disponibilitatea de a se implica, de a munci* etc.) – 6 puncte:

– precizarea unui alt text literar, asociat textului indicat, menționând titlul și autorul – 1 punct

– precizarea unui aspect prin care se aseamănă cele două personaje – 1 punct

– câte 1 punct pentru prezentarea fiecărui personaj, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte

– respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

– încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

B.

1. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** – 2 puncte

2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** – 2 puncte

3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** – 2 puncte

4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** – 2 puncte

5. Selectarea din secvența dată: „Pentru *descrierea sufletului melancolic al orașului lui natal și a simbolurilor de contrast și sinteză culturală* [...] Orhan Pamuk a primit, în 2006, Premiul Nobel pentru literatură.” a celor trei atribute exprimate prin părți de vorbire diferite:

„sufletului”, „al orașului”, „a simbolurilor”, „de contrast”, „sinteză” – substantiv;

„melancolic”, „natal”, „cultural” – adjectiv;

„lui” – pronume personal.

– câte 1 punct pentru selectarea corectă a fiecărui atribut – 3 x 1 punct = 3 puncte

– câte 1 punct pentru precizarea părții de vorbire prin care este exprimat atributul – 3 x 1 punct = 3 puncte

6. Alcătuirea unui enunț afirmativ, în care cuvântul „victorie” are funcția de circumstanțial de scop (de exemplu: *A făcut totul pentru victorie.* etc.) și a unui enunț negativ în care adjectivul „mândru” să aibă funcția de circumstanțial de cauză (de exemplu: *De mândru ce era, nu a răspuns la întrebare.*) – 6 puncte:

– câte 1 punct pentru alcătuirea fiecărui tip de enunț cerut – 2 x 1 punct = 2 puncte

– câte 1 punct pentru respectarea funcției sintactice indicate – 2 x 1 punct = 2 puncte

– câte 1 punct pentru respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei în fiecare enunț (0 greșeli – 1 punct; 1 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte

7. Construirea a două fraze în care propoziția „Cartea descrie cu lux de amănunte viața de zi cu zi a mării familii Pamuk” să se afle în raport de coordonare prin juxtapunere cu o altă propoziție (de exemplu: *Cartea descrie cu lux de amănunte viața de zi cu zi a mării familii Pamuk, prezintă întâmplări interesante.*) și în raport de coordonare prin joncțiune cu o altă propoziție. (*Cartea descrie cu lux de amănunte viața de zi cu zi a mării familii Pamuk și prezintă întâmplări interesante.*) – 6 puncte:

– câte 2 puncte pentru respectarea raportului de coordonare indicat – 2 x 2 puncte = 4 puncte

– câte 1 punct pentru corectitudinea logică și gramaticală a fiecărei fraze – 2 x 1 punct = 2 puncte

8. Rescrierea enunțului dat, corectând greșelile de orice natură – 6 puncte:

Maria s-a pregătit pentru acest concurs și a muncit mult, **dar** a avut mari emoții. Ea a scris textul prezentării despre **Istanbul**, iar colega ei a făcut prezentarea. La pasajul despre literatura turcă, aceasta iar nu a inclus multe fotografii, deci vor obține fie premiul al doilea, fie premiul al treilea.

– 0 greșeli – 6 puncte; 1 greșeală – 5 puncte; 2 greșeli – 4 puncte; 3 greșeli – 3 puncte; 4 greșeli – 2 puncte;

5 greșeli – 1 punct; 6 sau mai multe greșeli – 0 puncte; – 6 puncte

Notă! În evaluarea răspunsului se va ține cont de scrierea corectă a enunțurilor date, întrucât în rescrierea lor elevul poate face și alte greșeli.

Conținutul caracterizării – 12 puncte

- câte 1 punct pentru precizarea oricăror două date de identificare a personajului (nume, vârstă, ocupație, origine, portret fizic etc.), de exemplu: *turc, ochi galbeni, bucătar* etc. – 2 x 1 punct = 2 puncte;
- câte 1 punct pentru numirea oricăror două trăsături morale ale personajului (de exemplu: *harnic, hotărât, respectuos* etc.) – 2 x 1 punct = 2 puncte;
- câte 3 puncte pentru ilustrarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin câte o secvență comentată (de exemplu: *caracterizare directă, realizată de narator, de celălalt personaj, prin autocaracterizare; caracterizare indirectă, prin fapte/nume/relația cu celelalte personaje* etc.) – 2 x 3 puncte = 6 puncte
 - câte 1 punct pentru numirea mijlocului de caracterizare – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 2 puncte pentru comentarea secvenței în care este ilustrat mijlocul de caracterizare numit (comentare adecvată – 2 puncte; citarea sau parafrizarea unei secvențe, încercare de comentare – 1 punct; lipsa secvenței comentate – 0 puncte) – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului – 2 puncte
 - identificarea unei valori – 1 punct
 - corelarea valorii – 1 punct

Redactarea caracterizării – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct
 - coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte; – 1 punct
 - proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte; – 1 punct
 - corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte; – 1 punct
 - claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte; – 1 punct
 - ortografia: 0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte; – 1 punct
 - respectarea normelor de punctuație: 0-2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte; – 1 punct
 - lizibilitatea – 1 punct
- Notă!** Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.